

Verslag van de 56e vergadering van de Klankbordgroep Gebruikers Natuurterreinen Goois Natuurreservaat op dinsdag 22 november 2022, aanvang 19.30 uur, locatie: Infoschuur 't Gooi

Aanwezig zijn:

- de heer J. de Boer (voorzitter)
- mevrouw K. Kos (directeur-rentmeester GNR)
- de heer E. van Oevelen (senior projectleider GNR)
- mevrouw E. van der Lof (IVN Gooi en Omstreken)
- de heer C. Dekker (Stichting Behoud Gooise Heide)
- de heer J. Koot (K.C. Gooi- en Eemland)
- de heer J. Kwekkeboom (Vereniging van Vrienden van het Gooi)
- de heer B. van Loo (Nederlandse Toer Fiets Unie)
- de heer J. Oude Elferink (Vereniging Leefmilieu Het Gooi, de Vechtstreek e.o.)
- de heer F. Prins (KNNV Afdeling Gooi)
- de heer R. Rense (Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken)
- de heer F. Smits (vertegenwoordiger Beheervrijwilligers GNR)
- de heer R. Stofberg (Fietsersbond, Afdeling Gooise Meren)
- mevrouw M. Evers (verslag)

Afmeldingen/afwezig:

- mevrouw M. van Unen (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie)
- de heer J.P. Alsma (Sticht Gooise Wandelsport Bond)
- de heer J. Huijsing (Gooise Atletiek Club)
- de heer O. Langendorff (Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling Naerdincklant)
- de heer J. Loggen (Wergroep Landschapsbeheer Nardinclant)
- de heer B. Majoor (toehoorder namens de groep pachters)

1. Opening en afwezigheidsmeldingen

De heer De Boer opent de vergadering en heet allen van harte welkom. Met name de heer Stofberg als opvolger van de heer Bakker.

De secretaris neemt de afwezigheidsmeldingen door.

Allereerst neemt de voorzitter graag de tijd om GNR te complimenteren met het geweldig goed georganiseerde en geslaagde symposium op vrijdag 11 november jl. Ook de leden die het symposium bijwoonden, vonden het een fantastisch mooie bijeenkomst. Mevrouw Kos neemt de loftuigen met plezier in ontvangst en deelt mede dat er een boekje is uitgereikt aan de bij het symposium aanwezigen. Wie er niet bij kon zijn kan het boekje alsnog afhalen bij kantoor van GNR.

De voorzitter geeft daarna het woord aan de heer Stofberg met het verzoek zichzelf kort te introduceren. De heer Stofberg is actief voor de Fietsersbond Gooise Meren (voorheen Naarden/Bussum) en daarnaast ook beheervrijwilliger bij GNR. In een korte ronde stellen de aanwezige leden zich voor, velen van hen blijken naast hun activiteiten voor de eigen vereniging ook actief te zijn in verschillende beheergroepen in GNR terreinen.

2. Evt. mededelingen en vragen/opmerkingen n.a.v. het verslag van de 55e vergadering d.d. 28 juni 2022, en vaststelling van het verslag

Op het verslag van 28 juni 2022 werden geen opmerkingen ontvangen, het is bij deze vastgesteld. Het definitieve verslag ontvangt u ter verdere verspreiding binnen uw organisatie.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 6: opvolger de heer Anninga (projecten): mevrouw Kos meldt dat de heer T. Timmerman is aangetrokken om deze vacature te vervullen.

3. Mededelingen uit bestuur en organisatie, actualiteiten

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Kos.

Mevrouw Kos meldt dat door wisseling in het gemeentebestuur van Gooise Meren, de komende tijd mevrouw Boudewijnse fungeert als plaatsvervangend bestuurslid namens gemeente Gooise Meren. Zij zal in 2023 worden opgevolgd door een vaste vertegenwoordig(st)er.

De heer Vlaanderen (coördinator vrijwilligerswerk en educatie) gaat binnenkort met pensioen en neemt daarmee na 40 jaar dienstverband afscheid van GNR. Zijn opvolgster start op 1 januari 2023 en de heer Vlaanderen zal haar nog enige tijd begeleiden met het overdragen van zijn kennis en taken.

Mevrouw Kos is trots en gelukkig dat het GNR nog steeds lukt om vacatures goed op te vullen. Het is ook heel mooi te constateren dat er ook interne doorgroei mogelijk is geweest de afgelopen tijd voor enkele medewerkers.

4. Voortgang projecten

- a. Recreatiemonitor**
- b. MTB**

Voor dit agendapunt geeft de voorzitter het woord aan de heer Van Oevelen.

a. Recreatiemonitor

GNR wil graag meer inzicht in welke vormen van recreatie, op welke momenten en waar in de terreinen zoal plaatsvinden. Deze kennis is nodig om hierop beleid te kunnen maken. GNR heeft daarom behoefte aan een dashboardachtige monitor, zodat je kunt zien/afleiden waar veel en in welke vorm gerecreëerd wordt. Om dit uit te werken heeft GNR met drie bedrijven verkennend gesproken. Op dit moment is er voorkeur voor één van deze aanbieders, die uit openbare, geheel anonieme, telefoon- en app-data een beeld kan maken van de gebruikersgraad/bewegingen op enig moment. Er wordt nu onderzocht of aan de beschikbare informatie ook te herleiden is of de data ruiters, fietsers, wandelaars etc. betreft. Wat niet te zien is, is of mensen bijvoorbeeld een hond bij zich hebben. Dit gegeven zou uit observaties in het veld moeten komen. Immers alleen het signaal van mobiele telefoon/locatiegegevens is traceerbaar. Ook is er informatie te halen uit bepaalde apps, zoals Strava of wandelapps en dergelijke.

De data moet (deels) worden aangekocht. Er zal dus eerst worden onderzocht of en hoe dit zo efficiënt kan gebeuren. Bijvoorbeeld alleen bepaalde periodes, wel of niet terugwerkend tot een datum in het verleden, zodat bepaalde trends te zien zijn.

De heer Van Oevelen verwacht dat in het overleg volgend jaar mei hier meer over te melden valt, wellicht in de vorm van een presentatie.

De heer Prins vraagt wat je precies kunt doen met dit soort informatie.

De heer Van Oevelen antwoordt dat het interessant is om te weten of een bepaalde ingang veel of weinig gebruikt wordt. En bijvoorbeeld te weten hoeveel fietsers er gebruik maken van bepaalde paden, en wanneer. De waarneming van boswachters is vaak een momentopname en dit geeft wel een indruk, maar met monitoren kun je veel beter staven waar de piekmomenten, dagen en tijden zitten.

Maar op dit moment is GNR nog helemaal aan het begin van het traject om te weten te komen wat er eigenlijk voor informatie beschikbaar is en hoe je die kunt inzetten.

Later kun je dan nadenken om bepaalde zoneringen aan te brengen, zoals voor vee of verschillende groepen gebruikers.

Het leerproces over deze materie is op allerlei aspecten in volle gang.

Mevrouw Kos noemt het voorbeeld van Nationaal Park de Hoge Veluwe met drie ingangen waar vrij eenvoudig het aantal bezoekers geteld kan worden.

De GNR terreinen hebben samen 841 ingangen, dus het is onmogelijk om via het monitoren van de toegangen een beeld te krijgen. GNR heeft echter de opdracht om een balans te bewaken tussen natuur en recreatie, om ook in de toekomst het genieten van mooie natuur en plezierige recreatie te waarborgen. Een goed beeld hebben van het gebruik van de terreinen is hierbij onontbeerlijk.

b. MTB – Mountainbike-beleid

De heer Oevelen deelt mede dat het onderwerp evaluatie van het MTB beleid, onderdeel van de GNR beheervisie, veel breder is getrokken tot fietsbeleid in het algemeen. Er zijn de laatste paar jaar zoveel verschillende vormen van fietsgebruik ontstaan, dat de behoefte nu is uitgegroeid tot het evalueren van alle vormen van fietsgebruik, die zich begeven buiten de (half)verharde paden.

Het onderzoek dat gedaan wordt is niet er niet direct op gericht om het huidige beleid te veranderen. Er wordt een objectief onderzoek uitgevoerd door bureau Ruimte en Vrije Tijd.

De komende maanden wordt alles wat op papier beschikbaar is op het gebied van fietsen bekeken, zoals de klachten die ontvangen zijn/worden, de stukken die al geschreven zijn, bij GNR en door anderen. Ook worden er interviews gehouden met belanghebbenden, waaronder leden van de klankbordgroep, maar ook wordt er een brede online-enquête gehouden en landelijk kennis opgedaan bij andere natuurorganisaties.

De heer Van Oevelen is projectleider en verwacht in het klankbordgroep overleg in mei 2023 meer over dit project te kunnen vertellen.

Het resultaat zal een rapport zijn waarin te lezen is wat het huidige beleid is, wat er gezien en aan kennis verzameld is, met aanbevelingen en een advies hoe verder.

De heer Dekker zegt dat het hem een goed en gedegen onderzoek lijkt, maar het duurt wel even tot het is afgerond. Daarom wil hij bij deze al aandacht vragen voor het feit dat er meer en meer over koeienpaadjes gefietst wordt, waardoor deze uitdijen en (semi)permanent worden. Kan daar al eerder naar gekeken worden?

Mevrouw Kos geeft aan dat dit issue bekend is en al in behandeling bij de regiobeheerders en boswachters. Zij zetten zoveel mogelijk koeien/geitenpaadjes dicht, zodat het fietsen erop ontmoedigd wordt. In eerste instantie doen zij dit vooral waar deze problematisch zijn. Hierbij schakelen zij ook vaak de beheervrijwilligers in om het werk uit te voeren.

De heer Van Oevelen doet bij deze een oproep als er dergelijke paadjes gezien worden, deze te melden met een goede aanduiding waar ze in het terrein zitten

De heer Smits meldt bij dit onderwerp een nieuwe ontwikkeling. Hij zag onlangs een oproep op het internet om meer mensen te laten fietsen vanaf De Groene Afslag naar het Mediapark. In deze periode van het jaar is het behoorlijk vroeg/eind van de middag al donker en de heer Smits vroeg zich af of men dan nog over het Gebed zonder End (officieel genaamd: De Nieuwe Crailoseweg) mag fietsen.

<https://www.hilversummers.nl/web/fiets-van-afslag-naar-mediapark>

Mevrouw Kos zegt dat het antwoord hierop duidelijk en onomstotelijk nee is. Men mag zich niet na zonsondergang in de terreinen of op de paden begeven. GNR is terreineigenaar en heeft dit zo bepaald. Er is geen uitzondering mogelijk. Ook zou de wens kunnen ontstaan tot extra verlichting, of tot bredere paden. Dit is allemaal niet wenselijk. Aan beide zijden van het Gebed zonder End zijn natuurgebieden met fauna die dan verstoring ondervindt.

De heer De Boer vraagt of alle vormen van fietsen bij het onderzoek worden inbegrepen, dus bijvoorbeeld ook gravelbikes, en brede bakfietsen etc.

De heer Van Oevelen beaamt dit en ziet ook een overlap met de recreatiemonitor waarin dit soort informatie ook een rol speelt.

De heer Van Loo merkt hierbij op dat gravelbikes met extreem brede banden in feite illegaal zijn, en ze zijn dan ook niet verzekerd.

De heer Stofberg vindt het probleem ook herkenbaar op andere plekken in de infrastructuur in het algemeen, zo worden fietspaden tegenwoordig als te smal ervaren en zijn er plannen voor een doorfietsroute (voor e-bikes) tussen Amsterdam en het Gooi (en verder richting Amersfoort en Utrecht).

De heer Kwekkeboom voegt hieraan toe dat men in België al meer onderscheid maakt met de aanleg van fietspaden tussen traditionele fietsen en e-bikes en dergelijke, bv door het aanleggen van betonpaden.

De heer Oevelen laat weten dat het soort fietspaden en het type verharding geen onderdeel is van de inventarisatie.

Voorzitter de heer De Boer merkt op dat de aanwezigen zich ervan bewust tonen dat dit soort problemen ook zomaar op GNR neerdalen en dat zich oriënteren en verdiepen in de problematiek een stap is die de klankbordgroep ondersteunt en behulpzaam bij wil zijn.

5. Beantwoording vragen n.a.v. meegestuurde mededelingen

Beleid en communicatie

Bouwplan Driftweg te Naarden

Diverse leden maken zich zorgen over de ontwikkelingen omtrent de bouwvergunning voor het appartementencomplex aan de Driftweg in Naarden, deze loopt opnieuw.

Zowel de Vrienden van het Gooi als de Stichting Behoud Gooise Heide gaan (opnieuw) bezwaar indienen.

De heer Kwekkeboom meldt dat de gedeputeerde ook bezwaar gaat indienen namens de provincie.

Natuurherstelmaatregelen Programma Natuur; fase 1 2020-2023

In de mededelingen wordt gesproken over herstel van de mineralenbalans in de bodem door toediening van steenmeel in zowel bos (ca. 75 ha) als heide (ca. 270 ha).

De heer Loggen diende hierover schriftelijke vragen in zoals waar het steenmeel vandaan komt, waar en op welke manier het gaat worden verspreid. De heer Van Oevelen licht toe dat

deze vragen nog niet beantwoord kunnen worden. Het gaat om een eerste oriëntatie zowel van wat er mogelijk is, als van wat er wenselijk is.

GNR wacht nog op de beschikking op hun subsidieaanvraag bij de provincie. Een deel van het subsidiegeld mag worden ingezet voor oriënterend onderzoek en metingen. Daarna kan pas aan een besluit worden gedacht over wat te doen/wat gewenst is.

De heer Dekker merkt op dat het toedienen van steenmeel enkel symptoombestrijding is. Mevrouw Kos is het met deze opmerking eens, het is dan ook van belang om eerst of tegelijkertijd de kraan van toename van stikstofdepositie dicht te zetten. Dit verlangt een grootscheepse samenwerking, waarvoor in Nederland het Programma Landelijk gebied is ingericht, waar 25 miljard voor is vrijgemaakt.

Hoewel GNR geen Natura 2000 gebieden omvat, maken sommige gebieden wel onderdeel uit van het NNN netwerk (Natuurnetwerk Nederland), en daardoor mocht GNR toch een aantal projecten indienen.

Beheer

Runderen begrazing en stieren

Zoals gemeld in de stukken zijn er twee nieuwe stieren aangeschaft om nieuw bloed in de veestapel te krijgen.

Het onderwerp begrazing wordt de komende tijd verder bekeken. Sommige plekken zijn namelijk iets te veel begraasd op dit moment.

Projecten

Herinrichting parkeerplaats Franse Kamp (-camping en -heide)

Dit werk is gegund en gaat mogelijk 2^e helft januari in uitvoer, afhankelijk van beschikbaarheid van materialen. Het streven is voor 1 april 2023 de parkeerplaats aan de campingkant klaar te hebben, en kort daarna ook de parkeerplaats aan de overzijde van de weg netjes te hebben.

Terreinbebording

Er is een keuze gemaakt voor het voorkeursmateriaal, dit wordt nu verder besproken. Verder wordt een definitieve inventarisatie gemaakt hoeveel borden er exact nodig zijn, en de begroting ervoor opgesteld. Daarna kan het als voorstel naar het bestuur, na goedkeuring moet ook de financiering nog rond gemaakt worden.

Project Plan Huydecopersweg

Het terrein van de voormalige “Lus A27” is nog niet aan GNR overgedragen door het Rijksvastgoedbedrijf. GNR kan pas met inrichting en beheer starten als deze formele stap gedaan is. Het Rijksvastgoedbedrijf is aan zet, daar is het wachten op.

6. Vergaderdata 2023

Het voorstel voor de vergaderdatums in 2023 is door de deelnemers akkoord bevonden. De datums zijn:

1. 7 februari 2023
2. 30 mei 2023 inclusief excursie
3. 3 oktober 2023

7. Mededelingen uit de organisaties, tevens rondvraag

De heer Van Loo (Nederlandse Toer Fiets Unie)

In Huizen is op het oude midgetgolfterrein (naast zwembad De Sijsjesberg) voor jeugd in de leeftijd tot 14 jaar een baan aangelegd om te leren mountainbiken. Met begeleiding gaan zij soms op zaterdag het bos in de omgeving in. De heer Van Loo vraagt of in de recreatievisie aandacht kan worden besteed aan de recreatiebehoefte/wensen van deze leeftijdsgroep. Mevrouw Kos laat weten dat daar zeker aandacht voor is, zowel in de visie als in het educatieprogramma.

De heer Stofbergen (Fietsersbond, Afdeling Gooise Meren)

De Fietsersbond is betrokken bij de ontwikkeling van het voormalige Hocras terrein in Bussum. Zij maken zich zorgen over de fietsverbinding naar station Bussum. Als er scholen worden gevestigd op het voormalige Hocras terrein lijkt het huidige fietspad echt onvoldoende te zijn voor het dan te verwachten aantal fietsers. Meer ruimte voor de fiets maken kan eigenlijk niet anders dan dit door of langs de rand van GNR terrein te leggen. Mevrouw Kos reageert hierop met te zeggen dat ook GNR zich zorgen maakt over de ontwikkelingen en discussies over dit terrein. GNR en Natuurmonumenten samen zouden graag meer kansen willen zien voor de natuur. Het punt dat het aantal fietsers toe zou kunnen nemen is een nieuw issue, dat zij meeneemt in haar aantekeningen.

De heer Dekker (Stichting Behoud Gooise Heide)

Signaleert bij deze een toenemend aantal brommers op de hei.

Mevrouw Kos geeft deze opmerking door aan de heer Kampen (teamleider beheer), het probleem is bekend.

De heer Smits stipt aan dat wellicht het houden van een handhavingsactie een goed middel is, zoals onlangs bij de Lage Vuursche gedaan is.

Mevrouw Kos vult aan dat GNR regelmatig handhavingsacties doet, samen met Natuurmonumenten. Ook is er altijd een boswachter met piketdienst, ook in avond en weekend die zorgt voor het opvolgen van meldingen.

De heer Kwekkeboom merkt op dat handhavingsacties tegenwoordig vaak snel via een app worden gemeld aan anderen, en daardoor minder effectief zijn dan in het verleden.

De heer Rense (Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken)

Op zondagochtend 18 december a.s. is er in de Infoschuur een presentatie van de resultaten van de broedvogelinventarisatie in 2022. En een vooruitblik naar gebieden die in 2023 kunnen worden geïnventariseerd, GNR doet hiervoor een voorstel.

Iedereen is welkom. Meer informatie en aanmeldingen via:

<https://www.vwggooi.nl/index.php/programmaxx/394-bijeenkomst-werkgroep-broedvogelinventariaties>

De heer Prins (KNNV Afdeling Gooi)

Dank voor het melden van de gevaarlijke situatie met de fietsoversteekplaats nabij de infoschuur, het probleem is nu bij de provincie in beeld.

De hondendichtheid op de Hoorneboegseheide is een punt van zorg. De eigenaren hebben niet altijd zicht/controle over hun hond(en). Veel honden lopen te ver los (buiten zicht), graven en vallen regelmatig voetgangers, fietsers of hardlopers lastig. De vraag is hoe we samen kunnen bereiken dat hondeneigenaren meer discipline ontwikkelen of hulp daarbij krijgen om de hond onder controle te houden.

De heer Kwekkeboom (Vereniging van Vrienden van het Gooi)

Gezien de gestegen nutskosten zou de heer Kwekkeboom graag weten of in de huurbijdrage voor de infoschuur in 2023 verhoging is te verwachten.

Mevrouw Kos vraagt dit na en zorgt voor eventuele communicatie naar de deelnemende organisaties daarover.

8. Sluiting

De heer De Boer dankt allen voor hun aanwezigheid en voor de actieve bijdragen aan dit overleg.

Mevrouw Kos dankt ook alle aanwezigen voor hun input. Graag tot ziens, hopelijk op de vrijwilligersmiddag op woensdag 14 december aanstaande. Anders vanaf deze plek alvast een goede decembermaand en een goede jaarwisseling gewenst.